

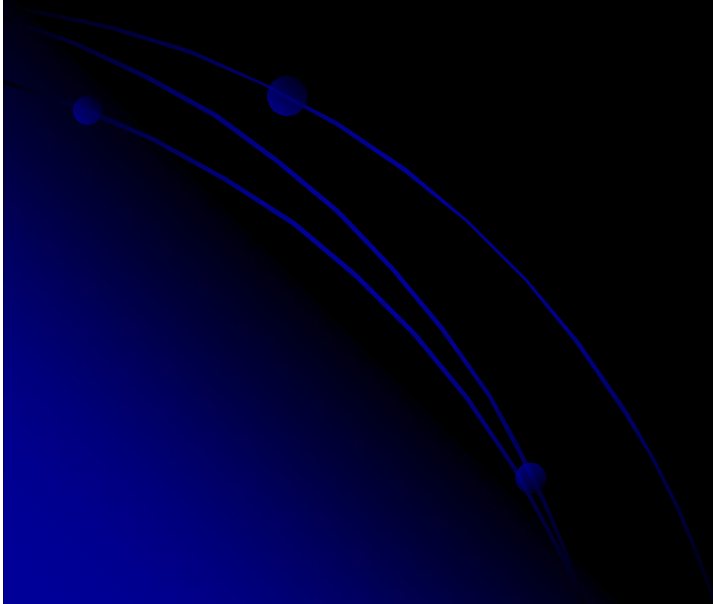
3. BİTKİ GENEL GÖRÜNÜŞÜ, YAŞAM SÜRELERİ VE EŞEY DURUMLARI

1. BİTKİ GÖRÜNÜŞÜ (Habitus)

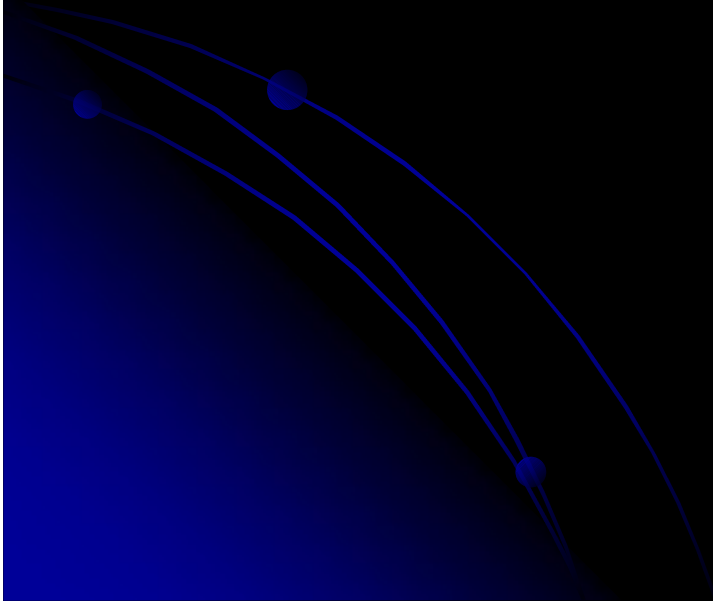
Bitkiler dış görünüşlerine göre **ağaç**, **çalı** ve **otsu** olmak üzere başlıca üç gruba ayrılabilir.

Ancak bu gruplardan **ağaçlar** ve **çalılar** odunsu olarak bir araya getirilerek bitkiler **odunsu** ve **otsu** olmak üzere iki ana grup altında da toplanabilir.

1. Otsu

Otsu bitki (*herbacea*), ağaç ve çalışların aksine gövdesi sert olmayan, **bir, iki** ya da **çok yıllık** olabilen basit bitkiler. Gövdeleri turgor basıncı etkisiyle dik durur.

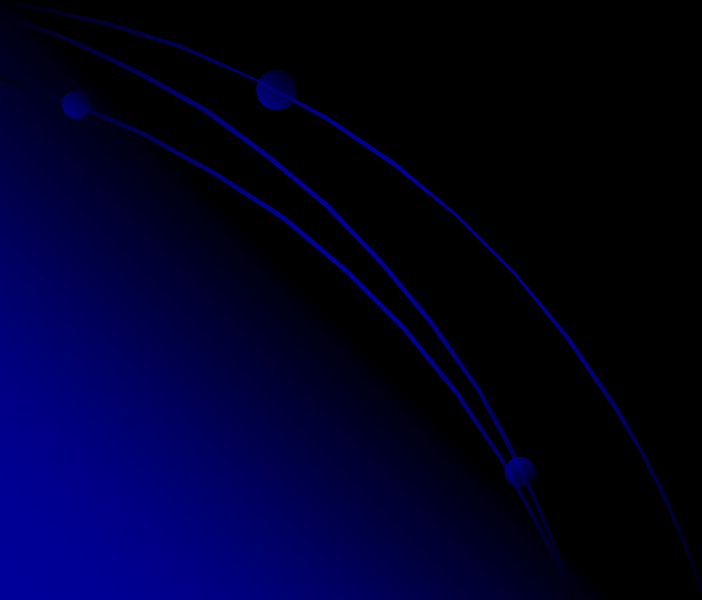
Cortaderia selloana
Poaceae
H. St. John

2. Çalı

Toprak seviyesinden itibaren birçok gövdesi bulunan, odunsu yapıya sahip ve en çok **4-5** metreye kadar boylanabilen çok yıllık bitkilere “alı” adı verilir.

Yarı alılar **0.5-1** metre boylanabilen, taban kısımları odunsu yapıda, st sürgünleri otsu yapıda olan bitkilerdir.

Laurus nobilis

Rhododendron ponticum

Teucrium orientale

3. Ağaç

Ağaçlar **5-150** metre arasında boylanabilen, çok yıllık, odunsu yapıya sahip bitkilerdir. Çoğunlukla tek gövdeye sahip olmalarına karşın bazı durumlarda çoklu gövdelere sahip olabilirler.

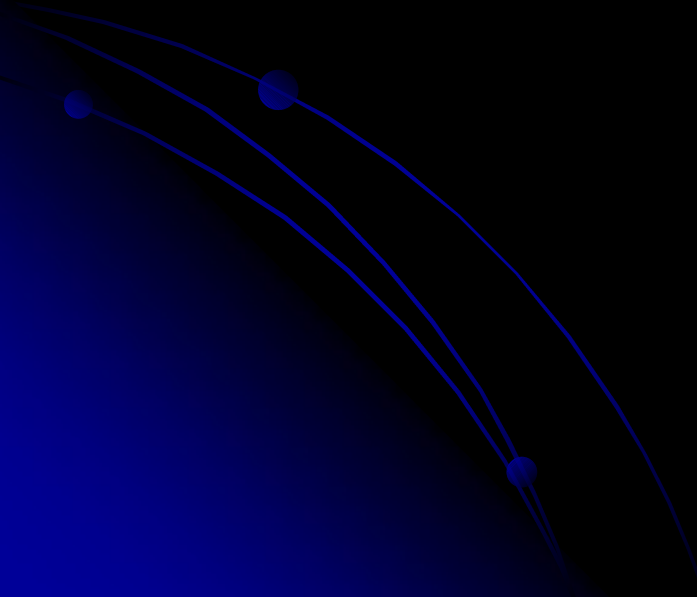

2. YAŞAM SÜRELERİ

Yaşam süresine göre bitkileri üç gruba ayırabiliriz:

1. **Annual** = Bir Yıllık
2. **Biennial** = İki Yıllık
3. **Perennial** = Çok Yıllık

1. Tek Yıllık Bitkiler

Tek yıllık bitkiler basit yapılı olup, bir yıl içinde çimlenip gelişen ve tohum oluşturduktan sonra ölen bitkilerdir.

Stachys annua

2. İki Yıllık Bitkiler

Yaşam süreleri iki yıl olan ve ilk yıl vejetatif gelişimini ikinci yılda da generatif gelişimini tamamlayarak yani bir sonraki jenerasyonu oluşturacak bireyleri veren ve ölen bitkilerdir.

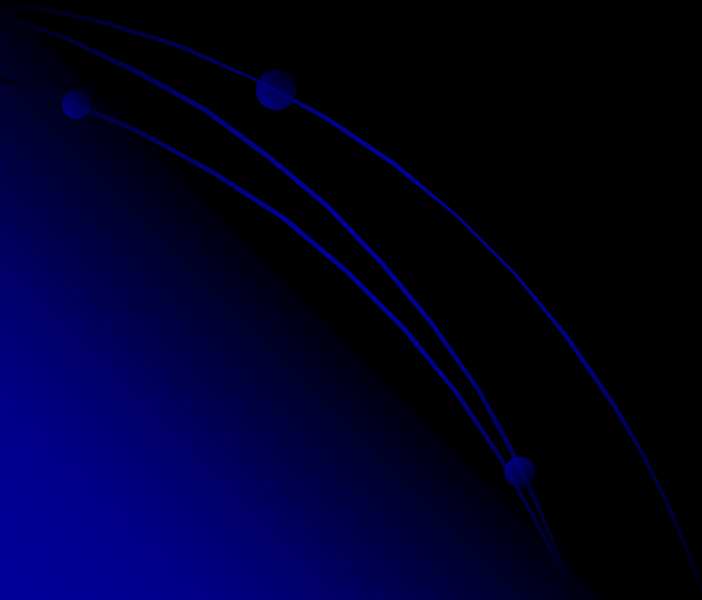
Verbascum sp.

3. Çok Yıllık Bitkiler

Yaşam süresi iki yıldan fazla olan ve pek çok defa tohum veren bitkilerdir.

Bu bitkiler otsu veya odunsu olabilirler. Bazı çok yıllık bitkiler, **soğan**, **yumru**, **rizom** veya **tuber** adı verilen toprak altı yapılara sahiptir. Bu tip bitkilere "**Geofit**" adı verilir.

3. EŞEY DURUMLARI

Eşey durumu bitki ve çiçek için ayrı ayrı ele alınır. Erkek ve dişi organın aynı veya farklı çiçekte bulunmasına göre çiçeklerde eşey dağılışı farklı olmaktadır.

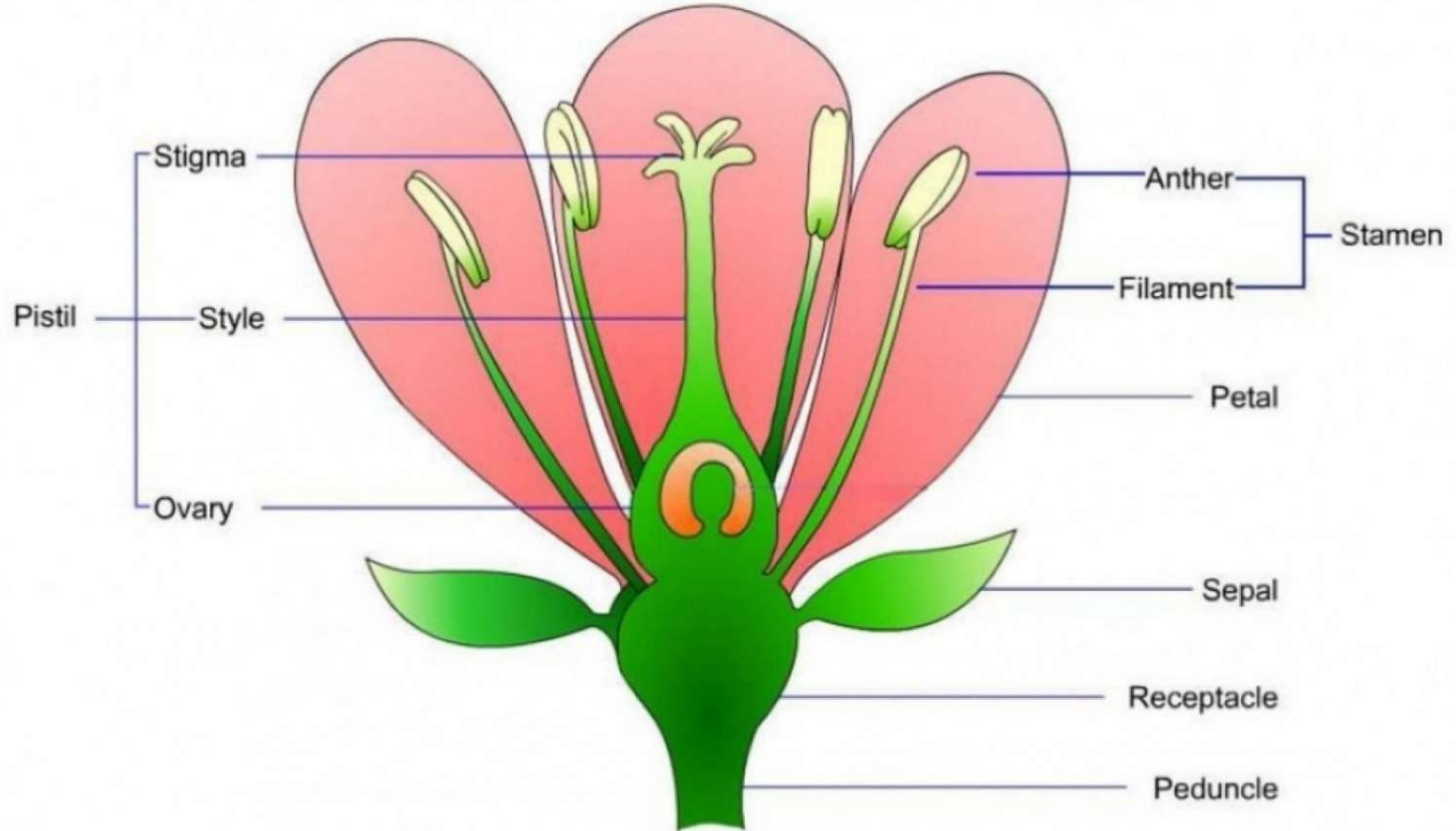
Buna göre Çiçekler;

1. **Hermafrodit** (erdişi)
2. **Erkek çiçek**
3. **Dişi çiçek**

1. Hermafrodit (erselik, er-dişi) Çiçek

Erkek ve dişi üreme organlarını yapısında bulunduran çiçeklerdir.

Örnek olarak **Tulipa** (lale), **Rosa** (gül) **Tilia** (ıhlamur) verilebilir.

2. Erkek çiçek:

Yapısında sadece erkek üreme organları içeren çiçeklere “**erkek çiçek**” denir.

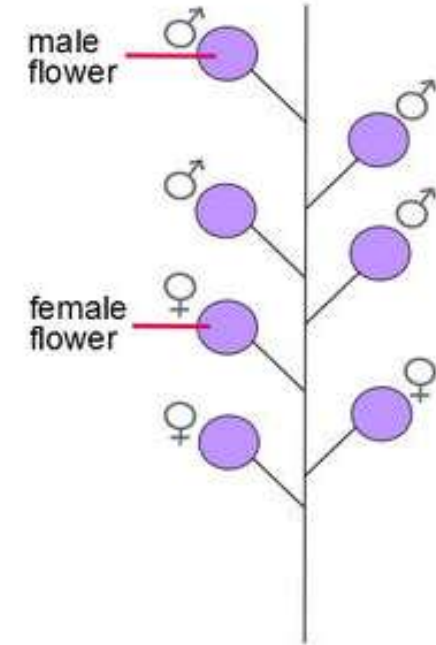
3. Dişi Çiçek

Yapısında sadece dişi üreme organları içeren çiçeklere “**dişi çiçek**” denir.

1. Monoik (tek evcikli)

Aynı birey üzerinde hem erkek hem de dişi çiçekleri bulunduran bitkilere denir.

For example, *Quercus spp.* (meşe),
Castanea sativa (kestane).

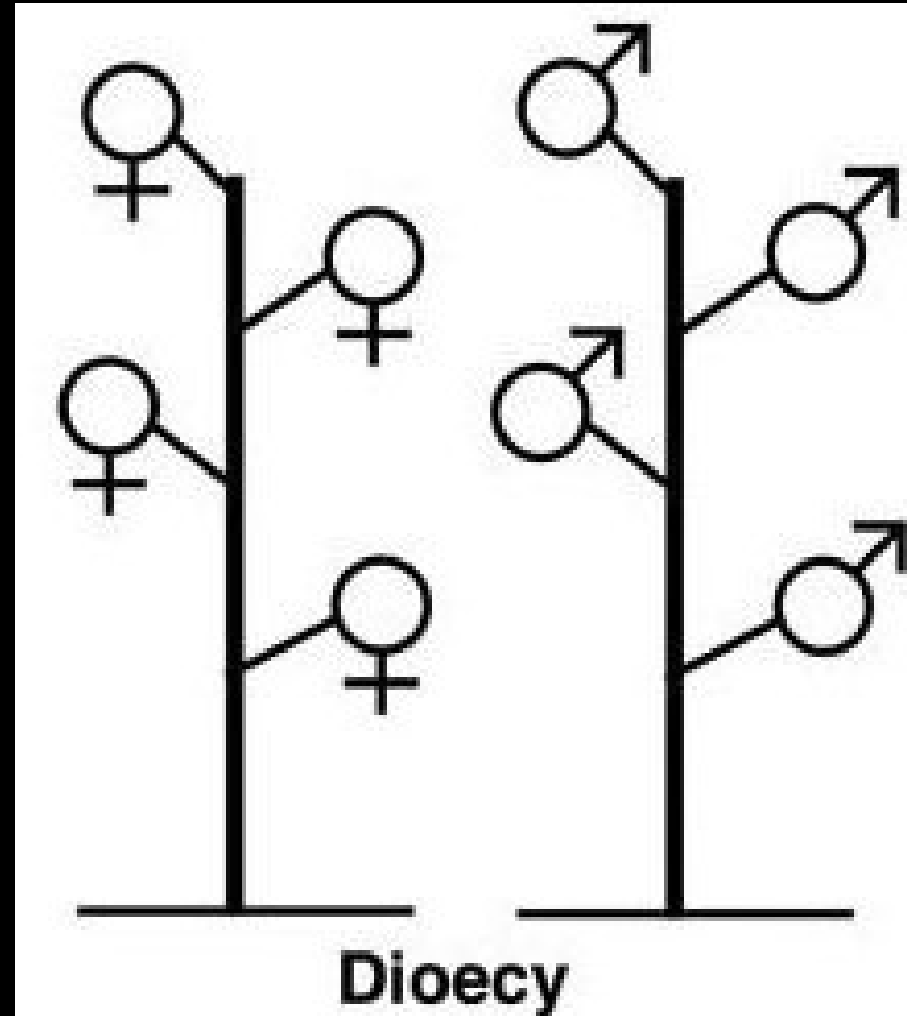

2. Dioik (iki evcikli)

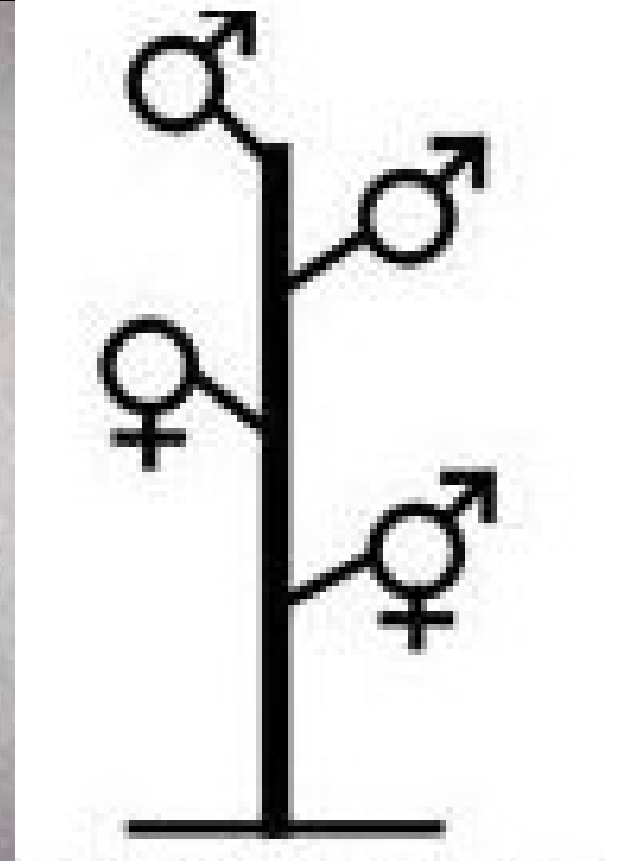
Erkek ve dişi çiçekler farklı bireyler üzerinde bulunur. Erkek çiçekler erkek bitki, dişi çiçekler dişi bitki üzerinde bulunur.

For example, *Salix* spp.
(söğüt), *Urtica dioica*
(ısırgan), *Rumex*
(kuzukulağı)

3. Poligam

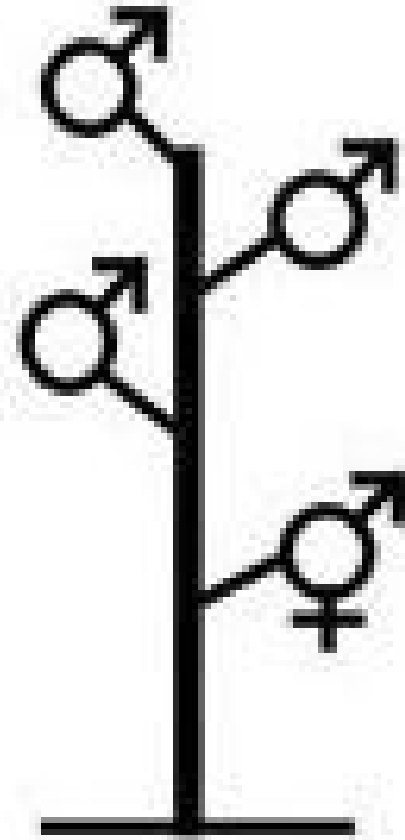
Aynı birey üzerinde hermafrodit çiçeklerle beraber tek eşeyli (hem erkek hem dişi) çiçekler taşıyan bitkidir.

4. Andromonoik

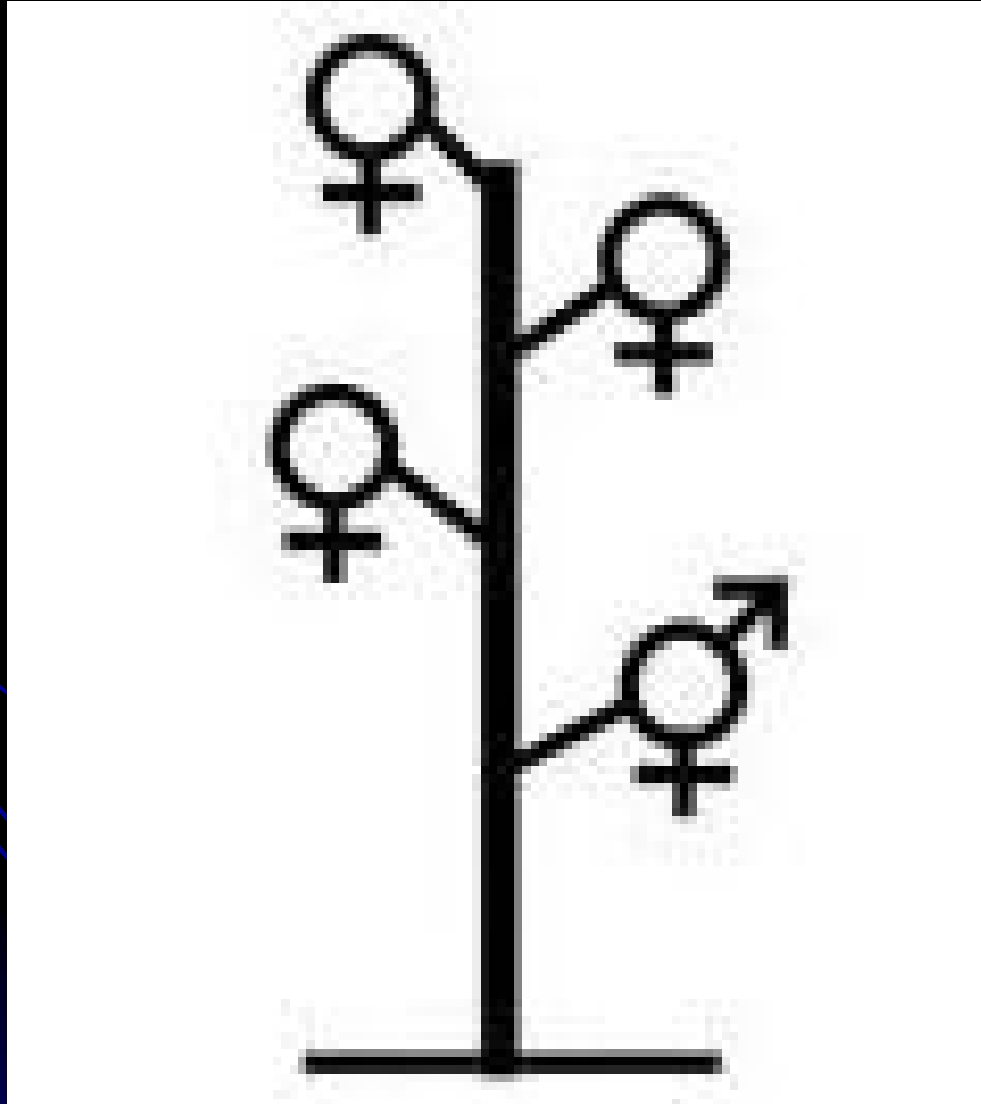
Aynı bitki üzerinde hem **erkek** hem de **hermafrodit** çiçekleri taşıyan bitkilere denir.

Andromonoecy

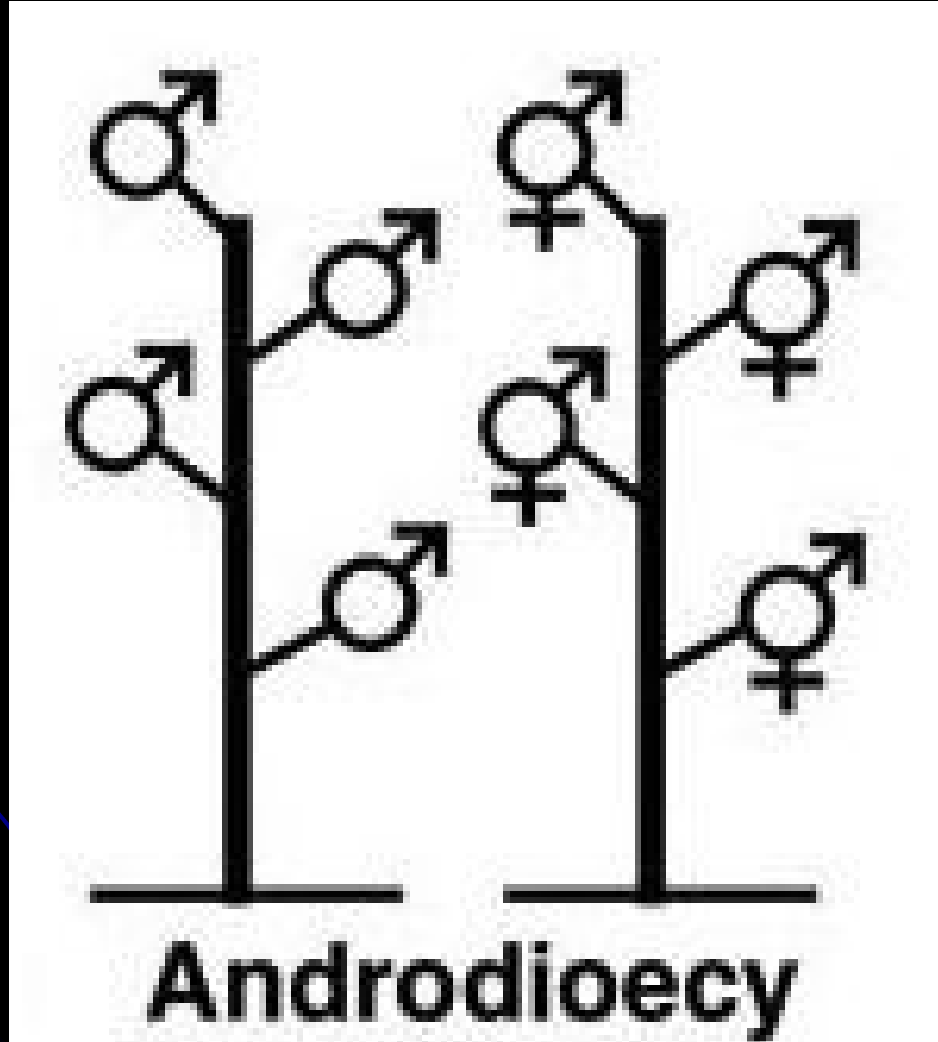
5. Ginomonoik

Aynı bitki üzerinde hem **dişi** hem de **hermafrodit** çiçekleri taşıyan bitkilere denir.

6. Androdioik

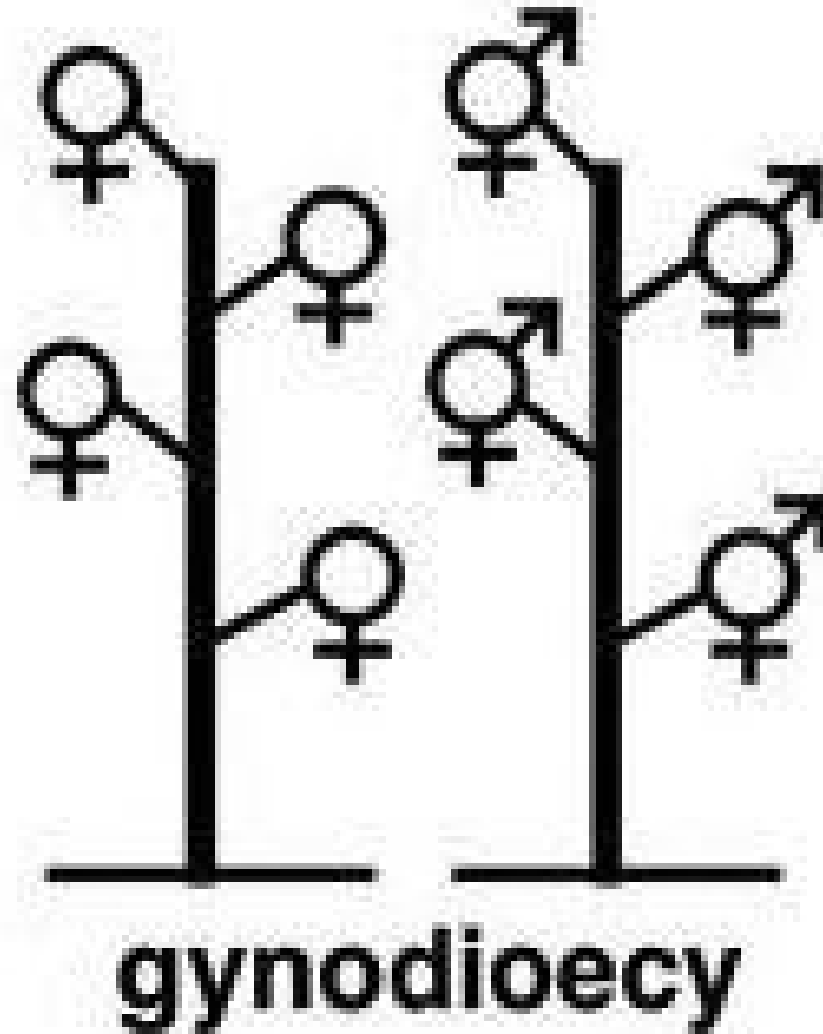
Erkek çiçekleri bir birey üzerinde ve hermafrodit çiçekleri de başka birey üzerinde bulunduran bitkilerdir.

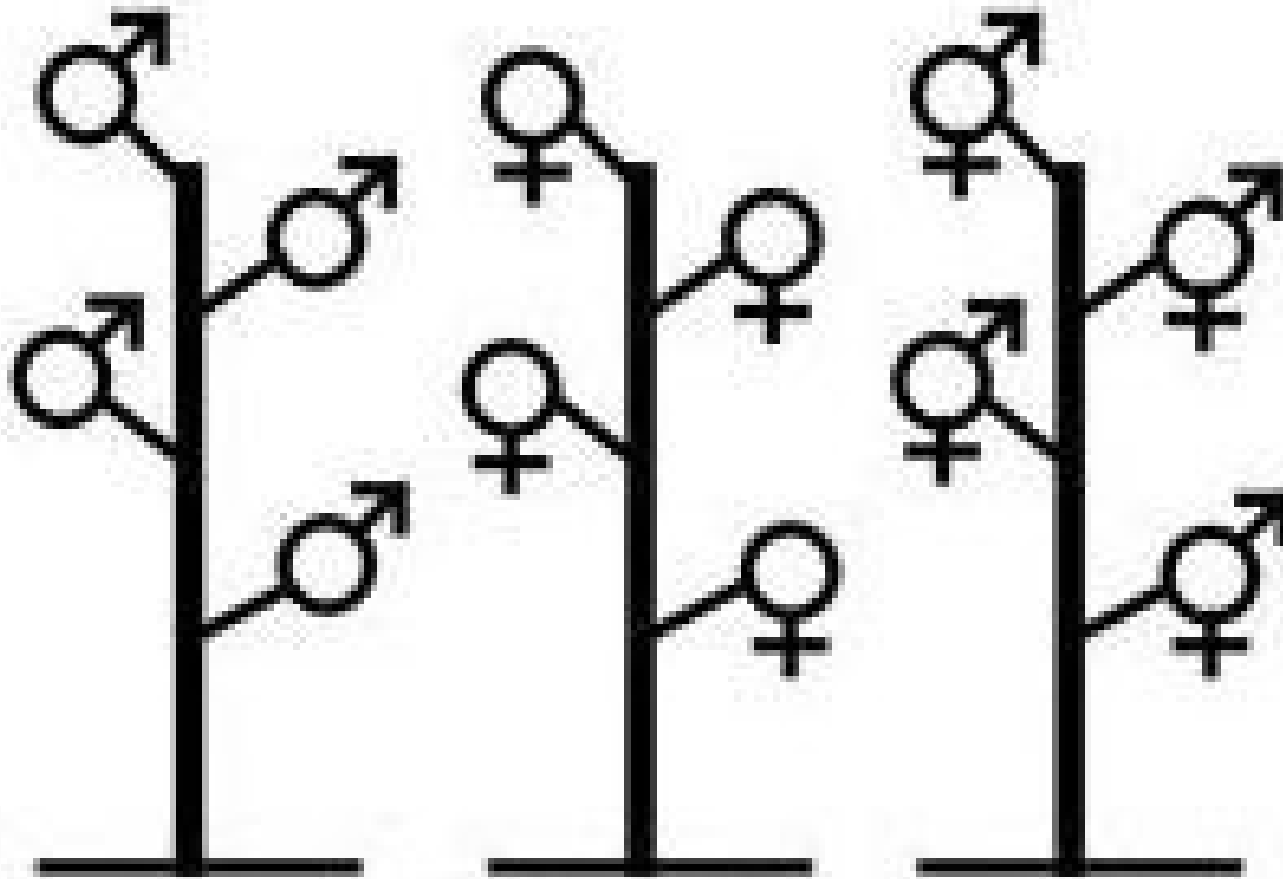
7. Ginodioik

Dişi çiçekleri bir birey üzerinde ve hermafrodit çiçekleri de başka birey üzerinde bulunduran bitkilerdir.

8. Trioik

Hermafrodit, erkek ve dişi çiçekleri ayrı ayrı bireyleri üzerinde taşıyan bitkilerdir.

trioecism

TEŞEKKÜRLER...

